

el carrer

periòdic català d'esquerra

Redacció i Administració:
Sant Gregori, 8, baixos

10 cèntims

Any 2

Vilanova i Geltrú, 15 de Gener de 1931

Núm. 3

Dels articles publicats amb o sense signatura en són responsables els seus autors

EDITORIAL

Nova etapa

Tantost la nostra publicació sols havia vist la llum dues vegades que ja ha tingut de deixar transcórrer un lapse de temps, prou, perquè marqués una fita dintre el nostre camí interromput. Ara ja no manca més que, els que entusiàsticament ens han donat el seu ajut i col·laboració per als primers números continuïn fent-ho amb la mateixa fe i entusiasme com si a cada número es tractés del primer, altrament EL CARRER es veuria impossibilitat de continuar la tasca imposada pels seus edificadors, i, més que un carrer on s'hi discuteixen amb braó totes les qüestions polítiques i socials que directa o indirectament interessin al proletari, seria un carrer on s'hi aplegaria un grup de gent, més o menys senyors que no els interessaria res en absolut i que únicament els preocuparia l'estat del temps.

El que motivà la nostra eventual suspensió no ha pas desaparegut, per contra, s'aguanta i no sabem ni podem precisar, el temps que durarà aquesta anormalitat avantdita. Si però, que seria suficient per fer-nos perdre un temps precíós i necessari que jamais podríem retrobar i que tantmateix i per moltes raons hem d'aprofitar.

Durant aquest temps s'han produït fets diversos, notes pregades que ningú ha llegit, discursos que ningú ha escoltat, polèmiques que no han interessat una rècula de coses, en fi, que pel seu caire no podem comentar i ja ho farem si ho creiem oportú quan per la successió de fets, ara futurs i allavors presents, ens facin recordar un per un, a cada u dels qui ara per l'agombolament d'idees i altres coses no tractem.

Així doncs, EL CARRER edificat de bell nou, es llença novament a la lluita amb més ardidesa, amb més braó si cal, que abans disposat a defensar tota idea que s'emmarqui dintre un esperit de llibertat i democràcia pures i sense mixtificacions, sense defellir, sense arrulir-nos, procurant treballar com més millor, per un triomf definitiu de lo nostre, no demanant a canvi res més que a cadascú s'aguanti com fins ara i amb la mateixa fermesa al seu lloc, que tothom segueixi el camí que de bell antuvi li ha estat marcat, car creiem que no serà endevades el recordar aquella dita nostra de que «al capdavañ del oac es troven les engrunes» encara que no siguin precisament les engrunes el que ens interessi.

Macià

Si Vilanova tingués la sort de comptar entre els seus fills un campió esportiu: de boxa, de atletisme, de futbol o de natació, estaria el nostre poble cofoi, de goig no cabria, i a cada moment parlaria del seu idol admirat, perquè amb ell, el nostre poble s'honoraria, i encantats sempre per les seves gestes, res ens faria de treballar hores de més, ni cobrar infims jornals, ni que els mercats, cada dia més cars, no puguí l'obrer menjar, tampoc res ens faria que el nostre dret ciutadà fos a cada moment atropellat nostra premsa perseguida, nostra llibertat escarnida, nostres obrers empresonats i perseguits, què seria tot això comparat amb la glòria de comptar entre els vilanovins, un campió?

Vilanova, però, compta avui entre els seus fills, no un campió, no un re-

cortmant esportiu inigualable, compta amb un màrtir dels ideals de regeneració, aquest sí inigualable, i no per un sol poble, sinó per tot Catalunya i per tot el món, un defensor dels drets atropellats per una dictadura que el féu màrtir, perquè defensà, com defensa Catalunya, la seva terra, la nostra terra la que tots hauríem d'estimar, tots els que netament ens sentim catalans com ell, i és per això per l'amor vers la nostra terra i d'ell també, que l'Avi és un màrtir. Perseguit per unes lleis (bones o dolentes) fa set anys que viu sense el calor de la llar, ha sofert la duresa de les reixes de la presó en un país que oh! sarcasme, impera la democràcia, i portat de poble en poble com un ésser indesitjable, i Vilanova, el poble que el veié néixer sembla que es dongui vergonya de que el seu nom sigui registrat entre els seus naixements.

Més no temeu, D. Francesc, que en el poble de Vilanova que treballa encar-

nat amb els joves roblerts de ideals s'apleguen sota la bandera que vós empunyeu amb tanta gallardia per demanar junt amb vós els drets de ciutadania que ens pertanyen i que hi tenim el mateix dret que els pobles civilitzats i per això ens hem juntat per aplegar amb nosaltres tots els ciutadans que senten batre dintre seu els sentiments de llibertat i democràcia dignes d'un poble del nostre segle.

* * *

Els que no us defensen, D. Francesc, són els que no fan les vuit hores, els que tan els hi fa que s'apugin o no els preus de taça, els que no els preocupen els jornals grossos o petits, els que no els capfica que empresonin obrers ni que els deixin d'empresonar, que persegueixin o no la premsa i els seus escriptors, als què sols els preocupa i interessa que les accions del «Griffi» pugin força i aviat, únicament els interessaria si fossiu un campió esportiu, més ara que sou el campió de la llibertat, temen que parlant de vós els agafiïn i empresonin.

EL CARRER, però, se sent orgullós d'haver vist la llum al mateix poble que vós i treballarà per a fer sentir a tots els ciutadans, que encara queden fermes puntals que us honoren i defensen i ens sentirem orgullosos, a tot ésser-ho, de que D. Francesc Macià sigui fill de Vilanova, i ho pregona-rem aquí i a fora d'aquí i seguirem fidels als vostres consells i exemples.

Per tant, D. Francesc, no defalliu, no, que encara en el poble que vau néixer queda qui us defensarà perquè us admira i venera per la vostra fermesa, per la vostra energia i pel vostre sacrifici.

J. ILL

Clar i català

Salut! amics d'EL CARRER i al dir amics em dirigeixo a tots els que en ell ens trobarem quan el poble ens demani. Hora era ja de que puguéssim parlar clar i català. Dissortadament, però, l'obrer català hi ha parlat molt poc amb la seva llengua, de qui és la culpa? Tots ho sabem bé prou, i convençuts que ningú la vol, la repartirem per tots i veurem com els obrers ens toca la part més petita, per què l'obrer no ha llegit en català? Perquè no ha trobat l'ambient necessari, perquè no se l'hi ha parlat com calia, perquè els nostres literats, els nostres poetes, tots els de tendències

Les idees perquè vencin cal suar-les, cal sotrir-les; els destins del món no es donen ni als ganduls ni als covards.

JAUME AIGUADER I MIRÓ

catalanistes, no ens han parlat mai dels problemes que d'una faisó essencial ens afecta dintre els nostres anhels de classe treballadora.

Fins fa poc, el catalanisme, era patrimoni d'una gent que n'ha estat ben separada, malgrat tot, però avui no és així, avui els obrers sentim, pensem i escribim en català, perquè és una obligació que la Naturalesa ha imposat als que neixem en aquesta terra, i no hi ha cap ordre per de molt enlaire que vingui que pugui deslligar-nos d'ella. Amb tot, si la nostra premsa diària, «La Publicitat», «La Nau», «La Ciutat», dediqués una pàgina que tractés únicament dels problemes socials tal i exactament com ho fan amb els esports, lletres, art, etc. sense però, blasmar-ne, crec que seria una de les pàgines que donaria un profit a l'obra de catalanització i no passaria com ara que els obrers més o menys àvits d'interès per les coses del treball, tenim de llegir-ho en la premsa castellana.

Sortosament a Vilanova no ens podem queixar; girem el pensament vuit anys emera i veurem com havem guanyat un tant per cent ben crescut; prova palesa en són els nostres centres polítics i culturals, l'un l'antic Centre Català, clausurat per la primera dictadura, on s'hi aplegaven els catalanistes de conveniència, i que avui és el Casal Catalanista, on s'hi aplega bon nombre de socis, obrers en la majoria, l'altre, el Centre Republicà Federal, on el seu portaveu és avui redactat en català, mercès a la influència tenaç de la seva joventut, i últimament l'Ateneu amb la seva classe d'ensenyament del nostre idioma on avui passen d'un centenar els alumnes de l'esmentada classe i per últim surt aquest CARRER valent i decidit que tan bona acollida li ha dispensat el poble vilanoví.

Nosaltres, bons catalans i fermes idealistes des de les planes d'EL CARRER, encoratgem al poble de Vilanova perquè no defalleixi en la costosa tasca per la consecució de la llibertat, puix que no és possible la llibertat individual mentre el poble estigui oprimat.

B. P.

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa.